

DECRET 175/2002, de 25 de juny, pel qual es regula el Registre de voluntats anticipades.
DOGC núm. 3665 - 27/06/2002

La Llei 21/2000, de 29 de desembre, sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica, com un pas més en el procés de responsabilització de la ciutadania en les decisions relatives a la seva salut, introdueix la possibilitat d'elaborar documents de voluntats anticipades. Aquest document possibilita el coneixement dels valors i els desigs de les persones, per poder influir en les decisions assistencials futures que l'afectin, i la seva voluntat més concreta davant d'una malaltia determinada o decisions previsible, i en aquest sentit, es configura com una eina per a la millora de la comunicació entre les persones professionals de la salut i la persona malalta. Així, es dona carta de naturalesa a un document que pretén coadjuvar en la presa de decisions, amb la finalitat d'aprofundir en el respecte a la voluntat del o la pacient, quan aquest no pugui decidir per si mateix.

La Llei defineix el document de voluntats anticipades i recull els requisits que ha de complir pel tal de tenir validesa, i també preveu la possibilitat de nomenar una representació que substitueixi la persona atorgant en aquells casos en què la persona no pugui expressar la seva voluntat per si mateixa. Els procediments que s'estableixen per formalitzar aquesta declaració de voluntats anticipades són dos: un davant de notari o notària, que no requereix la presència de testimonis, i un altre davant de tres testimonis majors d'edat i amb plena capacitat d'obrar, dos dels quals tenen determinades incompatibilitats per raons de parentiu i de relacions patrimonials.

També limita l'autonomia de la voluntat en supòsits generals, és a dir, quan s'incorporin previsions contràries a l'ordenament jurídic i en supòsits específics, com ara incloure previsions contràries a la bona pràctica clínica. En aquests casos o quan manqui la correspondència exacta amb el supòsit de fet que la persona atorgant hagi previst a l'hora d'emetre la seva voluntat, es determina la impossibilitat de tenir en compte la voluntat expressada mitjançant aquest document.

Finalment, la Llei 21/2000, precitada, preveu el lliurament del document de voluntats anticipades al centre sanitari en què la persona és atesa, que s'incorporarà a la història clínica de la persona malalta per garantir l'accés al seu contingut de tots els professionals implicats en el seu tractament. Alhora, fixa com objectiu del Departament de Sanitat i Seguretat Social avançar en la configuració d'una història clínica única per pacient que possibiliti el seu ús compartit entre els centres assistencials de Catalunya per aconseguir, entre altres coses, que els serveis assistencials tinguin accés a tota la informació clínica disponible.

Aquest document, que ha d'incidir positivament en la relació metge/metgessa-pacient aportant un major grau de confiança i transparència, pot, tanmateix, resultar inoperant si no és conegut pel o per la professional de la salut responsable del o de la pacient en el moment en què es donin les circumstàncies perquè hagi de ser pres en consideració. Per això, i sens perjudici que la pròpia persona malalta o les persones del seu entorn puguin donar-lo a conèixer directament, en aquest moment de desenvolupament del projecte per a l'ús compartit de la història clínica, es considera convenient dotar el sistema d'un instrument que, sense que tingui el caràcter de condició necessària per a la validesa del document de voluntats anticipades, faciliti l'accés de les persones professionals implicades a les instruccions expressades per la persona que l'hagi emès.

En conseqüència, escau crear un registre de voluntats anticipades que ha de complir dues finalitats: una, de recopilació i custòdia dels documents emesos, així com de les seves modificacions i revocació, si s'escau; i una altra, de publicitat restringida a les persones professionals, de manera que faciliti la consulta àgil i ràpida de la voluntat de la persona atorgant en els supòsits que preveu la Llei.

Per aconseguir la consulta àgil i ràpida dels documents de voluntats anticipades es fa necessària la creació d'un fitxer automatitzat, que s'ajustarà al que preveu la legislació vigent i que garantirà la confidencialitat, la seguretat i la integritat de les dades.

Per tot això, d'acord amb el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, a proposta de la persona titular del Departament de Sanitat i Seguretat Social, amb la deliberació prèvia del Govern,

Decreto:

Article 1

Objecte

Es crea el Registre de voluntats anticipades, adscrit a la Direcció General de Recursos Sanitaris del Departament de Sanitat i Seguretat Social, en el qual, a sol·licitud de la persona atorgant, s'inscriuen els documents de voluntats anticipades, independentment que s'hagin emès davant notari o notària o de testimonis.

Article 2

Objectius del Registre de voluntats anticipades

Els objectius del Registre de voluntats anticipades són els següents:

a) Facilitar el coneixement de l'existència de documents de voluntats anticipades i del seu contingut.

b) Facilitar l'accés als documents de voluntats anticipades i la seva consulta, de manera àgil i ràpida, per part de les persones professionals que, en els supòsits que preveu la Llei 21/2000, de 29 de desembre, hagin de conèixer les orientacions i instruccions que s'hi contenen, mitjançant la creació d'un fitxer automatitzat.

Article 3

Procediment d'inscripció

3.1 El procediment d'inscripció en el Registre de voluntats anticipades s'inicia mitjançant sol·licitud de la persona atorgant del document, en els termes que estableix aquest article.

La sol·licitud comporta l'autorització per a la cessió de les dades de caràcter personal que es continguin en el document de voluntats anticipades al professional mèdic responsable, en els termes de la Llei 21/2000, de 29 de desembre.

3.2 En cas que el document de voluntats anticipades s'hagi emès davant de testimonis, s'ha de presentar l'original juntament amb l'escrit de sol·licitud d'inscripció registral segons la instància-model que s'estableix a l'annex 1 d'aquest Decret. Així mateix, s'ha d'adjuntar com a documentació complementària una còpia compulsada del document nacional d'identitat o del passaport, en vigor, de la persona atorgant i de cadascuna de les persones que hagin actuat de testimonis.

3.3 En cas que el document de voluntats anticipades s'hagi autoritzat notarialment amb la identificació prèvia de l'atorgant, s'ha de presentar una còpia autenticada, acompanyada amb un escrit de sol·licitud d'inscripció registral que no s'ha d'ajustar al model normalitzat establert en aquest Decret, sent suficient que s'hi facin constar les dades que preveu l'article 70 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, sens perjudici del que preveu la disposició addicional única.

Article 4

Inscripció

4.1 Correspon a la persona titular de la Direcció General de Recursos Sanitaris autoritzar o denegar la inscripció en el Registre de voluntats anticipades. La inscripció només es pot denegar, mitjançant resolució motivada, en cas

d'inobservança de les formalitats legalment establertes per a l'atorgament del document de voluntats anticipades.

4.2 La inscripció en el Registre és automàtica respecte dels documents de voluntats anticipades atorgats notarialment amb la identificació prèvia de l'atorgant. Tret d'aquest supòsit, la persona responsable del Registre ha de comprovar que el document de voluntats anticipades contingui la signatura dels tres testimonis que estableix la legislació, així com la de la persona atorgant. S'ha de verificar també la majoria d'edat de la persona atorgant i dels tres testimonis, així com la veracitat de les signatures, a través de la compulsa dels documents d'identificació aportats d'acord amb l'article 3.2 d'aquest Decret.

4.3 La inscripció en el Registre determina la incorporació per part de la Direcció General de Recursos Sanitaris del document de voluntats anticipades en el fitxer automatitzat que preveu l'article 5 d'aquest Decret.

Article 5

Fitxer automatitzat

5.1 Es crea el fitxer automatitzat denominat Registre de voluntats anticipades.

5.2 La denominació, la finalitat i els usos previstos, les persones afectades, el procediment de recollida de dades, l'estructura bàsica del fitxer, la descripció del tipus de dades de caràcter personal que conté, les cessions de dades previstes i l'òrgan administratiu responsable davant el qual es poden exercir els drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació i oposició, sens perjudici de les excepcions que preveu la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, es regulen a l'annex 2 d'aquest Decret.

5.3 La Direcció General de Recursos Sanitaris, com a òrgan responsable del tractament automatitzat de les dades de caràcter personal contingudes en aquest fitxer, ha d'adoptar les mesures tècniques, de gestió i organitzatives necessàries per tal de garantir la confidencialitat, la seguretat i la integritat de les dades, així com totes les mesures necessàries destinades a fer efectius els drets de les persones afectades regulats en la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, i en les normes reglamentàries que la despleguen.

Article 6

Accés al Registre de voluntats anticipades

6.1 La persona atorgant del document inscrit pot, en qualsevol moment, accedir al Registre de documents de voluntats anticipades per revisar el contingut del document.

6.2 Sens perjudici que en la història clínica del o de la pacient hi hagi una còpia d'un document de voluntats anticipades, entregat pel mateix pacient afectat, els seus familiars o el seu representant, el metge o metgessa responsable de l'assistència a la persona malalta ha d'adreçar-se al Registre per saber si aquesta ha emès un segon document de voluntats anticipades i, en cas afirmatiu, conèixer el seu contingut, en aquelles situacions que, segons disposa l'article 8.1 de la Llei 21/2000, de 29 de desembre, s'ha de tenir en compte.

A aquests efectes, s'entén per metge o metgessa responsable el qui, en aquell moment concret, presta assistència a la persona malalta.

L'accés del metge o metgessa responsable al Registre es farà a través de comunicació telemàtica al fitxer automatitzat del Registre, mitjançant un sistema que garanteixi tècnicament la identitat de la persona destinatària de la informació, la integritat de la comunicació, la disponibilitat les vint-i-quatre hores del dia, la conservació de la informació comunicada i la constància de la transmissió, inclosa la data, i que, alhora, garanteixi la confidencialitat de les dades.

6.3 Les persones que per raó del seu lloc de treball accedeixin a qualsevol de les dades del Registre estan subjectes al deure de guardar-ne secret.

Article 7

Revocació del document de voluntats anticipades

7.1 El document de voluntats anticipades és susceptible de revocació en qualsevol moment per part de la persona atorgant. Si la revocació és parcial s'haurà d'expressar clarament la part modificada i els termes en què la voluntat resta emesa.

7.2 La inscripció en el Registre de voluntats anticipades d'un document que revoqui parcialment o totalment un document prèviament inscrit ha de seguir els procediments que estableix aquest Decret per a la primera inscripció.

7.3 Llevat que la persona atorgant manifesti en un document de voluntats anticipades la seva voluntat que un document anteriorment emès subsisteixi, en tot o en part, el document posterior atorgat vàlidament revoca l'anterior.

Disposició addicional única

El Departament de Sanitat i Seguretat Social podrà formalitzar convenis de col·laboració amb l'Il·lustre

Col·legi de Notaris de Catalunya per facilitar la transmissió telemàtica de documents de voluntats anticipades autoritzats notarialment, quan la persona atorgant hagi manifestat la seva voluntat d'inscripció en el Registre de

voluntats anticipades i el notari o la notària així ho faci constar.

La tramesa telemàtica d'aquest document tindrà els mateixos efectes que la presentació en el Registre General del Departament de Sanitat i Seguretat Social de l'escrit de sol·licitud a què es refereix l'article 3.3 d'aquest Decret.

Aquest procés de transmissió haurà de garantir la confidencialitat, la seguretat i la integritat de les dades que consten en els documents de voluntats anticipades.

Disposició final única

Aquest Decret entrarà en vigor el mateix dia de la seva publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Barcelona, 25 de juny de 2002

Jordi Pujol

President de la Generalitat de Catalunya

Eduard Rius i Pey

Conseller de Sanitat i Seguretat Social

Annex 1

(Per veure l'annex 1 cal anar a l'edició impresa del DOGC)

Annex 2

Fitxer automatitzat Registre de voluntats anticipades

Denominació: Registre de voluntats anticipades.

Finalitat i usos previstos: facilitar l'accés del metge o la metgessa responsable de l'assistència d'una persona malalta a conèixer si aquesta ha atorgat un document de voluntats anticipades i al seu contingut.

Persones i col·lectius afectats: persones majors de 18 anys que intervenen en el procés d'emissió d'un document de voluntats anticipades (atorgant, testimonis, representant, si s'escau).

Procediment de recollida de dades: mitjançant sol·licitud de la persona atorgant del document de voluntats anticipades.

Estructura bàsica i tipus de dades de caràcter personal:

Dades identificatives de l'atorgant: nom i cognoms, DNI, NIF, passaport, targeta de resident comunitari, codi

d'identificació personal (CIP) i núm. de targeta AOC, data de naixement i país d'origen.

Dades de localització de l'atorgant: adreça i telèfon.

Dades referents al document de voluntats anticipades (DVA): població i data de realització, localització del document original, transcripció literal de les voluntats expressades, que inclouran les dades identificatives dels testimonis (nom i cognoms) i del representant (nom i cognoms, adreça i telèfon), si s'escau.

Cessions de dades previstes: no es preveuen altres que les que justifiquen la finalitat del Registre.

Òrgan administratiu responsable: Direcció General de Recursos Sanitaris del Departament de Sanitat i Seguretat Social.

Òrgan davant el qual es poden exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició: Direcció General de Recursos Sanitaris del Departament de Sanitat i Seguretat Social.

Mesures de seguretat: de nivell alt.